

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 22660-01-18

לפני:

כב' השופטת הבכירה עידית איצקוביץ

המערער

ע"י ב"כ עו"ד ליאור פלוטניק

-

המשיב

המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ עו"ד אלי מושנוב

חקיקה שאוזכרה

: סע' 2(א), 15 תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956

: סע' 118(א) חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995

פסק דין

1. לפניי ערעור על החלטה של ועדה רפואית לעררים מיום 12.11.17 אשר קבעה כי למערער 5% נכות בתחום הנפשי כתוצאה מהפגיעה בעבודה מיום 12.10.14, ודחתה את הערר בתחום האורטופדי.

2. **רקע**

המערער, יליד 1963, עבד כנהג משאית תברואה ב*****, אשר שימשה כקבלן ניקיון של העיר *****.

ביום 12.10.14 נפגע התובע בעבודה, באותה שעה שירד מן המשאית, ידו הימנית נתפסה בצרור המפתחות של המשאית. הפגיעה הוכרה על ידי הנתבע כפגיעה בעבודה.

ועדה רפואית (דרג ראשון) קבעה למערער נכות נפשית בשיעור 10%, כאשר מחצית ממנה (5%) מיוחסת לתאונה. כן קבעה הוועדה כי לא נותרה מגבלה המקנה נכות בגין האירוע הנ"ל מבחינה אורתופדית וכי מדובר ב"שינויים ניווניים קשים אשר לא קשורים לאירוע". על החלטת הוועדה מדרג ראשון הוגש ערר וכתוצאה ממנו דנה הוועדה לעררים מושא הערעור.

המערער הגיש תביעה כנגד חברת הביטוח של המשאית, מאחר שהתאונה הייתה גם בגדר תאונת דרכים. במסגרת ההליכים באותה תביעה מונה מומחה רפואי, ד"ר ערן לין, מומחה בכירורגיה אורתופדית. ד"ר לין סבר כי נותרה למערער נכות זמנית (100% לתקופה של שלושה חודשים מהתאונה ולאחר מכן 20% לשלושה חודשים נוספים) וכן נכות צמיתה של 5%.

3. להלן עיקר טענות ב"כ המערער

- א. הוועדה לא נימקה כלל מדוע היא לא מאמצת את קביעתו של ד"ר לין, מומחה אובייקטיבי, שלפיה בגין התאונה נגרמה למערער נכות אורתופדית.
- ב. קביעת הוועדה כי הנכות אינה קשורה לתאונה נותרה בעלמא וללא נימוק ופירוט, כפי שנדרש בהלכה.
- ג. שגתה הוועדה כאשר לא התייחסה לממצאים הרפואיים שעמדו לפניו ובכלל קביעת הוועדה הראשונה, חוות דעתו של ד"ר לין ומסמכים רפואיים מקופת החולים.
- ד. הוועדה לא מצאה בבדיקה הקלינית ממצאים שונים לעומת ממצאיו של המומחה ד"ר לין ולכן כלל לא ברור ממה נובעת ההחלטה שלא להכיר בקשר הסיבתי שבין התאונה לבין נכותו של המערער.
- ה. הוועדה שגתה בכך שלא הכירה בקשר הסיבתי שבין הנכות של המערער לתאונה. לפני התאונה היה המערער בריא לחלוטין, ללא כאבים או מוגבלות ביד ימין, כך עולה מהחומר הרפואי אשר עמד לפני הוועדה.
- ו. ככל שבית הדין יקבע כי נותרה למערער נכות נפשית ואורתופדית כמתואר, יש להחזיר את עניינו לוועדת רשות לצורך דיון בהפעלת [תקנה 15 לתקנות הביטוח הלאומי \(קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה\)](#) התשט"ז-1956 (להלן – [התקנות](#)) שכן המערער היה בעת התאונה עובד שכיר וכיום הוא אינו עובד כלל ואינו מסוגל לחזור לעבודתו או לעיסוקו.
- ז. ככל שבית הדין יורה על החזרת הדיון בעניין קביעת הקשר הסיבתי שבין התאונה לנכותו של המערער לפגיעה בעבודה, יש להעביר את העניין לוועדה בהרכב שונה. וזאת משום שקיים חשש כי הוועדה תהיה "נעולה" בדעתה, שכן היא אימצה את קביעת הוועדה מדרג ראשון חרף דעתו של ד"ר לין.

4. להלן עיקר טענות ב"כ המשיב

- א. הוועדה קבעה שהיא לא מקבלת את מסקנתו של ד"ר לין לגבי הנכות הקשורה לתאונה אך מקבלת את מסקנתו לגבי גובה הנכות.
- ב. למערער הוכרה חבלה באצבע 4. הוועדה מצאה כי קיימת הגבלה בכיפוף כל האצבעות של כף היד. המערער אינו מצליח לאגרף את כף היד ואצבע 4 ספציפית, וגם אין יישור מלא של אצבע 4, כפי שאין יישור מלא באצבע 3. כלומר, ההגבלה בכיפוף קיימת לגבי כל האצבעות, וביישור גם לגבי אצבע 3 שלא הוכרה כפגיעה בעבודה.
- ג. הוועדה קבעה כי למערער שינויים ניווניים קשים בשורש כף היד ובמפרקים, הגורמים להגבלה תנועתית של כיפוף ויישור האצבעות. הוועדה לא מצאה כל ממצא חבלתי הקשור לתאונה הנדונה המקנה נכות.
- ד. עוד קבעה הוועדה כי הממצא בגינו נותח המערער הוא ממצא דלקתי ניווני ולא חבלתי.
- ה. החלטת הוועדה ברורה ואין בה כל פגם. הנמקת הוועדה בקשר עם חוות הדעת עומדת בהוראות הפסיקה.

5. דיון והכרעה

יצוין כי הערער שהוגש על ההחלטה של הוועדה לעררים הוא רק בתחום האורטופדי. אין מחלוקת לגבי הזכאות של המערער לנכות נפשית בשיעור שנקבע.

הוועדה הרפואית לעררים שדנה בעניינו של המערער ערכה לו בדיקה קלינית ושמעה את תלונותיו, כפי שעולה מפרוטוקול הוועדה. הוועדה רשמה את ממצאי בדיקתה בסעיף 5 לפרוטוקול הוועדה וקבעה כך:

"שורש כף יד כיפוף 0 (גבי), כפי 20 הטייה רדיאלית 0 הטייה אולנרית 0 פרונציה 90 סופינציה 60. קיימת קונטרוקטורה בכיפוף של כל אצבעות כף היד אינו מצליח לאגרף את כף היד. באצבע 4 ספציפית לא הופק טריגר אך אין יישור מלא כפי שאין יישור מלא באצבע 3 ב NCPP וגם ברביעית. מדובר בשינויים אסטרטריים קשים בשורש כף היד ובמפרקים אנטרפלגיליים הגורמים להגבלה תנועתית של כיפוף ויישור האצבעות וכן להגבלה בכיפוף האצבעות. הוועדה לא מצאה כיום כל ממצא חבלתי הקשור לתאונה הנדונה הנותן נכות. בנוסף יש לציין TRIGGER FINGER בגינו נותח הינה ממצא דלקתי ניווני ולא חבלתי".

ד"ר לין בחוות דעתו קבע כך:

"5.1 התפתחות של אצבע IV הדק (TRIGGER FINGER) חדידה (ACUTE) בכף יד ימין השלטת לאחר חבלה.
5.2 הגבלה של התנועה באצבע IV בכף יד ימין העולה כדי נכות אורטופדית צמיתה, תואמת לקשיון נוח של האצבע.
5.3 הנכות, בגין מצב המתאים לקישיון נוח של אצבע IV בכף יד ימין השלטת, הינה בשיעור של 5% על פי סעיף 44(4) [מותאם] לקובץ תקנות המוסד לביטוח לאומי.

לסיכום, מצב לאחר חבלה לכף יד ימין [הגפה השלטת] בתאריך ה- 12.10.2014, אשר בעטייה נגרמה ונותרה נכות אורתופדית צמיתה.

על סמך בדיקתי והנימוקים המפורטים לעיל הנני מעריך את נכותו האורתופדית הצמיתה של מר מלאך גבריאלי, הקשורה ישירות עם הפגיעה באצבע ה- IV בכף ידו הימנית השלטת בתאריך ה- 12.10.2014, על פי קובץ תקנות המוסד לביטוח לאומי, כדלקמן:

5% על פי סעיף 44(4) [מותאם] בגין הגבלה של תנועות אצבע IV בכף יד ימין השלטת.

סה"כ 5% נכות אורתופדית צמיתה".

בנוגע לחוות הדעת של ד"ר לין כתבה הוועדה:

"הוועדה עיינה במכתבו של ד"ר לין מ-19.12.16 ואינה מקבלת מסקנתו לגבי הנכות הקשורה לתאונה אך מקבלת את מסקנתו לגבי גובה הנכות".

תפקידה של הוועדה הרפואית, בהתאם להוראות [חוק הביטוח הלאומי](#), התשנ"ה-1995 (להלן – [חוק הביטוח הלאומי](#)) הוא לקבוע אם הנכות נובעת מהפגיעה בעבודה ובאיזו מידה. כמו כן היא קובעת מהי דרגת הנכות של נפגע העבודה, כבסיס לתשלום הקצבה או המענק ([סעיף 118\(א\)](#)) [לחוק הביטוח הלאומי](#) וכן [תקנה 2\(א\)](#) לתקנות). הוועדה הרפואית מוסמכת לקבוע אם קיים קשר סיבתי בין הפגיעה בעבודה לנכותו של הנפגע, ובהתקיים קשר סיבתי כזה, מוסמכת היא להוסיף ולקבוע את דרגת הנכות, לפי המבחנים שנקבעו בתקנות (ראו [דב"ע נז/56-01 טיומקין נ' המוסד לביטוח לאומי](#), פד"ע לא 193).

ואולם, קביעה זו לא יכולה להיות שרירותית, אלא צריכה להיות מנומקת ומוסברת, תוך התייחסות למסמכים רפואיים רלוונטיים, ובמיוחד לחוות הדעת של מומחים, אם ישנן כאלה.

במקרה שלפניי, קיימת חוות דעת של מומחה ניטרלי, אשר נתן חוות דעת במסגרת התביעה של התובע בגין תאונת הדרכים, ד"ר לין.

התייחסות הוועדה לאמור בחוות דעתו של ד"ר לין אינה מנומקת באופן מספק, מאחר שהיא כותבת רק כך: "... אינה מקבלת מסקנתו לגבי הנכות הקשורה לתאונה אך מקבלת את מסקנתו לגבי גובה הנכות". מדובר בפגם משפטי אשר מצדיק התערבות של בית הדין. על הוועדה להתייחס באופן מנומק לקביעותיו של ד"ר לין בעניין הקשר בין הנכות באצבע 4 לבין הפגיעה בעבודה.

כמו-כן, אם סבורה הוועדה כי הנכות אינה קשורה לפגיעה, אלא נובעת ממקור אחר, עליה להצביע על ממצאים מוכחים, מתוך התיק הרפואי של המערער, בנוגע לאותה הנכות הקיימת. במידת הצורך, תערוך הוועדה חשבון "עובר ושב".

6. הרכב הוועדה

הלכה פסוקה היא, שדרך המלך בקשר להחזרת עניינו של המבוטח לוועדה רפואית היא החזרתו לוועדה באותו הרכב. רק במקרים נדירים בהם עולה חשש של ממש כי הוועדה תהא "נעולה" על החלטתה הקודמת, או שהרכבה אינו נאות, או במקרים חריגים אחרים, מועבר העניין לוועדה בהרכב אחר [ראו [עב"ל \(ארצי\) 778/08 מיכאל דהן - המוסד לביטוח לאומי](#) (19.10.09), [עב"ל \(ארצי\) 231/09 ד"ר אריה קופפרברג - המוסד לביטוח לאומי](#) (21.10.09), בפסקה 8 וההפניות שם; [בר"ע \(ארצי\) 270/10 דורון צאלי - המוסד לביטוח לאומי](#) (1.7.10)].

אני סבורה כי לא מתקיימים בעניין שלפני התנאים החריגים המצדיקים לסטות מ"דרך המלך" ולהעביר את הדיון לוועדה בהרכב אחר.

7. לסיכום

נוכח האמור לעיל, **הערעור מתקבל**.

עניינו של המערער יוחזר לוועדה הרפואית לעררים, באותו הרכב, על מנת שתדון שוב בנכות האורטופדית של המערער – אצבע 4 יד ימין.

על הוועדה להתייחס באופן מפורט ומנומק לממצאים שבחוות דעת של ד"ר לין. אם חולקת הוועדה על האמור בחוות הדעת, עליה להסביר מדוע. אם סבורה הוועדה כי הנכות אינה קשורה לפגיעה אלא נובעת ממקור אחר, על הוועדה להצביע על ממצאים מוכחים, מתוך התיק הרפואי של המערער, בנוגע לאותה הנכות הקיימת. במידת הצורך, תערוך הוועדה חשבון "עובר ושב".

אם תעלה הוועדה את שיעור הנכות של המערער, עליה לשקול הפעלת [תקנה 15](#) לתקנות.

על המשיב לשלם למערער הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך 3,000 ₪.

8. כל צד רשאי להגיש בקשת רשות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים תוך 30 יום מקבלת פסק הדין.

ניתן היום, 06 ינואר 2019, כ"ט טבת תשע"ט, בהעדר הצדדים וישלח אליהם.

עידית איצקוביץ 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)